

تورک یوردی

74
②

ناشری : تورک یوردی

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

۲۶ کانون اول ۱۳۳۹

صافی ۸

یل ۳

بیرجهنمک تنها اوچوروملارنده قالمش کوناخسز حیوانلر کیبی، غیر مدرك و دالغین،
تکرار اوچورومه کیردیک . طیرماندیغمز یوللردن قایمغه باشلادق .

..

تهیه، قارا علی خانلرینه کیدن کهچی یولته چیقینجه آرقامه دوندم . تا ده رهنک
اویر طرقدن قالان کووه باقدم . حقیقه، زه هیرقادار آجی اولان بو قیرمزی
بی بهر دیزیلری اوزاقدن پهك جاذبه لی و آل حریت بایراقلری کیبی پارلا یور،
اتسانه نه اولورسه اولسون بیرشینی آلبیشلامق، « یاشاسین ! یاشاسین ! » دیه
هایقیرمق آرزولری ویریوردی .

۲۵ نوز ۱۳۲۶

عمر سیف الدین

اجتماعات

تورکاشمک ، اسلاملاشق ، معاصرلاشق

۷

مفکوره

بر توخومک چیمله نغمه سی برنجیسی آتی ، ایکنجیسی زمان اولق اوزره
ایکی دورمه آریلیر : القاح دورمه سی ، عضو دورمه سی . القاح حادثه سی
جرثومه لر ایچون یارادیجی بر وقعه در . بو اولمادقجه جرثومه عضو ایده من .
عضوی بر جرثومه نك نشو و نما سنده اولدینی کی بر شاعرک ابداعنده ،
بر فیلسوفک اجتهادنده عینی صفحه لری کورورز . شاعرک ملهم اوله سی
بر غیله نك القاح اولونغمه سی دیمکدر .

فیلسوفه (حدس) ك سنوح ایتمه سی بر مفکره نك ملتق اوله سندن عبارتدر .
 بو القاحلر وقوع بولادقن صوکرادرکه شاعرك غیله سی ، فیلسوفك مفکره سی
 که قاهره ایر کیچ ادبی یاخود فلسفی بر عضویت طوغورر .
 ملی بر شخصیت مالک اولیان بر خلق ده عینله بر عضویتك جرثومه سی
 کیدر . بونی بر شاعرك غیله سنه و بر فیلسوفك مفکره سنه ده بکره ته بیلیرز .
 او حالده ملتک ده القاح وعضو دوره لری اولق لازم کلیر .

بر ملت بویوک بر فلا کته اوغرادینی ، قورقونج بر تهله که قارشیسندن
 بولوندینی زمان فردلرنده کی شخصیتلری بلع ایدر : او زمان عمومک روحنده
 یالکز (ملی بر شخصیت) یاشار ، بوتون قیلارده بو (ملی شخصیت) ی ادامه
 ایتک تهالکندن باشقه بر دویغو قالماز . بو هنکامده فردلر کندی حریتلری
 دکل ، ملتیرنك (استقلال) نی دوشونورلر . ایشه اومعزز دویغوايله قاریشیق
 اولان بو مقدس دوشونجه یه (مفکوره) دینیلیر و بوبحرانی دوره یه ده (القاح
 دوره سی) نامی ویریه بیلیر .

بحرانلی زمانلر مفکوره لرك خلقت کونلریدر . مفکوره لر ، ملی فلا کتلك
 قیلری برلشدیره رك عمومی برقلب یابدینی هنکاملرده ، بو متحد قیلدن طوغار ،
 صوکره عضو دوره سنه تدریجاً دال بوداق آتهرق چیچکلر ویکي مؤسسهر
 میدانه کتیرر .

(جرمانلق) مفکوره سی ، پروسیانك ناپولیون اوردوسی طرفدن تذلیل
 ایدلیکی بویوک فلا کت آننده فوران ایتدی . اوزمانه قدر (ملتیم نوع بشردر ،
 وطم روی زمین) دین فیلسوف فیخته بیله او آنده ایلککرینه قدر جرمان
 اولدیغنی حس واعلان ایتدی .

(ژاپونلق) مفکوره سی ژاپونیانك آمریقالیلر واوروپالیلر طرفدن تهله کی
 وحقرا نه بر صورتده تضیق ایدلیکی دقیقه ده انفلاق ایتدی .

فرانسز ملتی انکلیز استیلای آلتنده مضمحل اولق اوزره ایکن ملی
 وجدان مجذوب بر کویلو قیزده اشراق ایدره ك اونی کندیسنه برمنجی یابدی . بی
 اسرانیلك مصرده تدبیره محکومیتی موسویایکی ، محکوم ملتارك روما استبدادی

آلنده کی مقهوریتی خرسیتانلنی طوغورمشدی. اسلامیتک طلوعی ده عربستانک اوج طرفدن سیاسی و دینی استیلارله معروض بولونیدی مهلك بر دقیقه و وقوع بولمشدی .

برملت تهلكهده قالدینی وقت اونی فردلر قورتارماز ؛ بالذات ملت کندی کندينك منجیسی اولور . اودقیقهده فردلرک فوقالناسوت برروح ایله مسخر اولدیغنی، فردی ارادهلر سکوت ایده رک عمومی براراده نك بوتون وجدانلرده (نفس متکام وحده) کسلدیکنی کورورز. ملت، فردلرینه سماوی پاخود اجتماعی برمفکوره صورتنده تجلی ایده رک اونلری موعود بر مظفریه ، مبشر برجته دعوت ایدر. خودکاملردن جانسپار مجاهدلر، قوره قاردن تهلكه جو قهرمانلر یاپار؛ غیلره ذکا ، تنبللره فعالیت ، لاقیدلره غیرتکشلک ویرر .

فلاکت و بحران دوری کچدکدن سوکره روحلرده طلوع ایتمش اولان بومفکوره کونشی آرتق سونمز . او، ملئتک بوتون فعالیتلرینی درونی بر زنبرك صورتنده مستمر آتخریکده دوام ایدر .

بیض (ovule) تمضوی ایچون لازم اولان حیاتی حمله یی حوینک القاحدن آلدینی کی ملتی تشکیل ایدن مؤسس لرده انکشت فلرینه خادم اولان (تکاملی انعطاف Direction evolutive) ی مفکوره دن آلیرلر . برملتک خصوصی عرفان و مدنیتی آنجق بوصورتله تشکل ایده ییلیر .

فلاکت زماننده فردلرینی کندی روحنده بلع ایدن برملتک بحرانلی حساسیتدن انفلاق ایدن حقیقی مفکوره لر استقبالک خالق لریدر . آتی ترصد ایتمک ایچون المزده مادی آلتلر یوقدر ، فقط بوخصوص ایچون مضوی مرصادلر من و اردر که مفکوره لردر .

برملت یاراتیجی مفکوره سنه مالک اولدقدن سوکرا آرتق مظلم بر استقباله طوغور و کیتمز ؛ موعود ، مبشر بر (ارم) هرکون دها واضح و دها جانیل بر صورتده تجلی ایده رک اونی کنديسنه چاغیرر . مفکوره سز دوللر هر آن قویه جق بر قیامت ی بکلرلر ؛ مفکوره لی ملته ایسه سیاسة آخرته انتقال ایتمش اولسه لر ییله محقق بر (بعث بعد الموت) ایله مبدسردرلر .

اوحالده دیریلتیجی و یارایجی بر مفکوره یه مالک اولان دولت لایموتدر ، اولمز .

« فردلرده - یوقاریدن آشاغی بر تاثیرله آرزولری یکه جک - بر اراده قوتی وارمی ، یوقی ؟ » دیه اوغراشان روحیاتجیلر بهوده مناقشه ایدیورلر : ایکی طرفکده حق وارا مفکوره لی بر ملتک فردلری اراده صاحبلیدر . مفکوره سز ملتبرده ایسه اراده لی فردلر بولونه ماز . یوکسک بر اراده یه دلالت ایدن بویوک فراغتله ، خارقه العاده فداکارلقلر مفکوره یی طوغوران بحرانی هنکاملرده تجلی ایده بیلیر :

فرانسه انقلابنک بدایتده ، ملت مجلسنک غلیانی بر اجتماعنده ، بوتون اصلیزاده لر زادکانلق حقوقدن واز کچدیلر . کوچوک آلمان دولتنزی ۷۰ محاربه سنک ملی حمله سنک تأثیریه استقلاللرندن فراغت ایتدیلر و پروسیایی متبوع طانییدیلر . ژاپونیانک «یا شرفیه یاشامق ، یا ناموسیله اولمک » مجبوریتده قالدینی بر زمانده ایدی که کندی اختیارلریله شوعون سلطنتی ، زاده کانزعاملرینی فدا ایتدی و میقادوینه کندی احتیاریله مطلقیتدن فراغت ایده رک ملتک حاکمیتی اعلان ایلدی . بو اراده یی فوق الفرد بو قدرته عطف ایدن قدیم (جبریه) مسلکیده حقیدر ؟ چونکه فردلرده کی اراده یی یاراتان و سوق واداره ایدن مفکوره در ، فرد بو ملی (توفیق Grâce) ک الهاملرینی شخصی اراده لری ظن ایدر : بونلرک ملتک روحنندن ملهم اولدیغنی دوشونه من . مفکوره ، قدرتی ایکی شکله اظهار ایدر :

اعجاز (Prestige) ، تأیید (Sanction) اعجاز مفکوره نک روحلره طوغورودن طوغوریه تجلیسیدر . فردلر مفکوره لی اولدقلری دقیقه لرده روحلری شدید بر وجد (Enthusiasm) ایله طولار .

مفرط ، غلیانی ، شدید بر حیات یاشارلر ؛ ایچنه طالارلر . فردلرک بو آنده قبلرنده طویدقلری حس (قدسیت) طویغوسیدر . بو طاشقین روحلر مفکوره لرینی واکا معاون اولان شیلری (تقدیس) ، مخالف و معارضلرینی (تلعین) ایدرلر . مفکوره اوغرنده حیاتلرینی ، منفعتلرینی ، سعادتلرینی فدا ایتمکله قالمازلر ،

اونی یوکسلنلری تبجیل واعلا ایتک، اوکا مخالف اولان شخصلری وشیلری
ییقماق، یاقماق، پارچه لامقده ایستلر .

مفکوره بواعجاز قوتیله فردلری اجتماعی سائر فی المناظر حاله قویار،
روحلرینه ویردیکی جذبه لرله اونلری فوق الانسان خارقه لراجراسه سوقایدنر.
مفکوره نك تأیید قوتنه کلنجه، بوععجاز قوتنك بر نتیجه سیدر. مفکوره نك
تجلیسنه قارشى قدسی بر عشق ایله مسخر اولیانلر اونك قدرتی بالواسطه
حس ایدرلر . مفکوره یه موافق یاخود مغایر اولان حرکتلرینك مفکوره نك
مسخر جماعتی طرفدن بر عکس العمله معروض اولاجغنی آکلارلر .

مفکوره لی جماعتك تقدیر یاخود تقییح صورتنده تظاہر ایدن بوعکس العملی
مفکوره نك تأیید قوتیدر که بدایتده تعیندن محروم اولدینی ایچون (افکار عمومی)
صورتنده در . بالآخره تعرضوایده رک (قانون) شکلنی آلیر . اعجاز مفکوره نك
جمال صفتی، تأیید ایسه جلال صفتیدر .

مفکوره بویکی صفت یاخود قوتیله فردلری عینی معنویتده برلشدیرمک
عمومنی متجانس بر روح ماهیته افراغ ایدر . بر جوجق (بن) دویغوسنی
حس ایتدیکی کونه قدر غیر شخصی احتیاسلرله یاشار، (بن) دویغوسنی حس ایتدیکی
دقیقه ده در که اوآنه قدر مبهم بر وارلق حساسیتی ایچنده قالمش اولان شخصیتی
انفلاق ایدر . جوجق ایچون (بن) دویغوسنی حس ایتک نه ایسه ملت ایچون ده
مفکوره سنی ادراک ایتک اودر . فقط ملت بئلکسی آنجق بویوک فلاکتلر زماننده
حس ایدم بیلیر . مصیبتلر زماننده کی ملی بحران، اجتماعی بر جبریلدر که طاعنق
بر خلقه بر ملت روحی، بر عالمه وجدانی نفخ ایدر . ملت بویروح ایله نفخ
اولوندقدن سوکره کیم اولدیغنی، نره دن کلدیگنی، نره یه کیده جگنی، ناصل
بر تاریخی وظیفه ایفایده جگنی آرامغه، آکلاره باشلار .

کوت آب

هامش :

مفکوره یه (خیال)، (غایه)، (امل)، (دیله ک) دینلر وار . یوقاریده کی
ایضا حلدن آکلشلدینی اوزره مفکوره بر ملت طرفدن ماضیده بویوک بر